



Lärarvägledning

Finn en partner och ett gemensamt tema

Sök i god tid en partner inom lärarutbildningen i ett annat nordiskt land, exempelvis genom Nordiskt nätverk för grannspråksdidaktik i lärarutbildningarna, <https://nabosprogsdidaktik.dk/>. En förutsättning är att era lärarstuderande efter utbildningen kommer att undervisa i landets förstaspråksämne. Det kan vara en fördel om era studentgrupper är inriktade mot samma åldersgrupper i skolan, men utbytet kan bli intressant även om studenterna har olika inriktning.

Diskutera med din partner vilka teman som är gemensamma i er utbildning kring grannspråksdidaktik. Områden där det kan vara givande att få perspektiv från ett annat land är exempelvis språkpolicy, barn- och ungdomslitteratur eller grannspråksdidaktik:

- likheter och skillnader mellan ländernas språkpolicy i fråga om majoritetsspråk kontra minoritetsspråk eller skriftspråksstandard kontra talspråk/dialekter
- grannspråkens roll inom förstaspråksämnet enligt undervisningspraxis och styrdokument i respektive land
- urval av skönlitteratur på originalspråk eller i översättning för elever i olika åldrar och med olika intressen
- ämnesöverskridande arbetssätt, där grannspråk och grannländernas litteratur studeras tillsammans med historia, samhällskunskap, musik eller andra ämnen

Välj ett tema som båda era studentgrupper ska förbereda sig på att samtala om i ett digitalt möte.

Planera studenternas förberedelse

Diskutera vilken förförståelse som deltagarna från respektive land behöver för att kunna föra en kvalificerad diskussion om det utvalda temat under en timme.

- Ska deltagarna förbereda sig genom att läsa några gemensamma texter, eller några texter som ger förkunskaper om förhållandena i det andra landet?
- Vilka språk ska användas vid träffen? Deltagare från Danmark, Norge, Sverige, Åland använder sitt respektive modersmål. Deltagare från Färöarna och Island kan antagligen använda danska eller skandinaviska. Kan deltagare från Grönland använda danska? Är deltagare från Finland beredda att använda svenska? I vilken utsträckning får engelska användas?
- Vilka språkliga strategier vill ni rekommendera för att underlätta träffen? Hur kan ni förmedla dem till deltagarna från respektive institution?



- Vill ni ge deltagarna en ordlista att ha som stöd under den digitala träffen? Listan kan omfatta dels frekventa ord i allmänspråket, dels nyckelord inom det aktuella temat som skiljer sig åt mellan språken. Det kan vara fördelaktigt att bara lista ett litet urval uttryck som med stor sannolikhet kommer upp under samtalet och vållar svårigheter där. Sedan kan deltagarna få i uppgift att komplettera listan under samtalet, vilket legitimerar att de frågar varandra om ord de inte förstår! Det kan göra samtalsklimatet mer avslappnat och leda till ökat fokus på språken i sig.

Skriv instruktioner för hur studenterna ska förbereda sig för samtalet. Formulera exempelvis in-studeringsuppgifter och ge en kort föreläsning om kommunikativa strategier i internordiska samtal (exempel bifogas). Ni kan ge båda studentgrupperna samma instruktioner och förberedelsematerial eller anpassa utformningen efter varje studentgrupps förutsättningar.

Planera genomförandet av samtalet

Undersök vilka tekniska och praktiska förutsättningar som finns vid de två lärosätena.

- Har de studerande tillgång till Teams, Zoom eller en vide chattfunktion via deras lärplattform? Vilket alternativ fungerar bäst för båda parter? Vem av er ordnar en länk till samtalet?
- Har de studerande tillgång till var sin dator med kamera och nätuppkoppling? För att alla ska höras bra och få lika förutsättningar att tala bör helst var och en vara inloggad för sig. Kan de sitta i åtskilda lokaler, på institutionen eller hemma? Om flera deltagare sitter i samma lektionssal finns risk att de antingen stör varandras ljudbild eller blir hämmade av att andra i studentgruppen, som inte deltar i samma konversation, kan lyssna på dem.

Planera hur ni ska organisera det digitala mötet så att diskussionerna blir så givande som möjligt. Några tips finns här: [[LÄNK till nätverkets "manus" för virtuella möten](#)].

- Rimligt i detta sammanhang är att alla deltagare samlas i ett och samma digitala mötesrum från början, men sedan placeras ut i breakouts med ca fyra personer i varje (två talare av vardera språket) för att samtalen ska bli levande.
- Det kan vara bra att förbereda gruppindelningen så att den går snabbt att verkställa när ni väl är i det digitala rummet.
- I början av mötet är det bra att påminna deltagarna om syftet med mötet och om den praktiska utformningen. Understryk tidsramen och andra förhållningsregler, till exempel att varje breakoutgrupp som avslutning ska formulera det bästa tipset för undervisning som deras diskussion lett fram till.
- Någon form av uppsamling i helgrupp i slutet av mötet brukar vara tillfredsställande.



- Om alla deltagare är införstådda kan samtalet spelas in för att ligga till grund för en uppföljande uppgift, se nedan.

Diskutera hur ni lärare vill fördela rollerna sinsemellan i samband med det digitala mötet. Vem välkomnar deltagarna, vem sköter indelningen i breakouts, går en eller båda mellan breakout-rummen och lyssnar på deltagarnas samtal, vem är ordförande vid uppsamlingen?

Planera uppföljning

För att studenternas nya kunskaper från samtalet ska bekräftas och kunna ligga till grund för vidare lärande är det bra att på något sätt följa upp det internordiska samtalet inom ramen för utbildningen. Detta kan ni organisera helt olika vid respektive lärosäte. Det digitala mötet kan exempelvis följas upp vid seminarier inom den kurs som studenterna läser vid tillfället. Det kan också ligga till grund för en muntlig eller skriftlig examinationsuppgift som ska utföras enskilt eller i grupp. Särskilt givande kan det vara om studenterna får i uppgift att analysera en inspelning av samtalet utifrån kursinnehållet i pågående kurs. Om kursen är fokuserad på kommunikativa strategier kan studenterna analysera vilka strategier som kom till användning i samtalet och hur väl de fungerade för talare av respektive språk, om kursen är fokuserad på likheter och skillnader i språkstruktur kan studenterna analysera vilka typer av skillnader som orsakade svårigheter i kommunikationen och så vidare.

Informera studenterna

Se till att studenterna vid båda lärosätena får all information de behöver i form av datum och klockslag, länk, innehåll, förberedelseuppgifter, uppgifter för uppföljning et cetera. Ni kan överväga vilket av språken ni använder i informationen till studenterna!

Utvärdera samarbetet

Ni lärare kan utvärdera undervisningsupplägget antingen i direkt anslutning till det digitala samtalet eller efter att uppföljningen vid respektive lärosäte är genomförd. Om samarbetet har fallit väl ut kan ni genast planera för nästa tillfälle och eventuella revideringar av upplägget som ni då vill göra, medan ni fortfarande har allt i färskt minne! ☐